

**FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

Valstybės biudžetinė įstaiga Šermukšnių g. 3, LT-01106 Vilnius Tel. (8 5) 271 7447 Faks. (8 5) 262 1826
El. p. dokumentas@fntt.lt Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre Kodas 188608786

Lietuvos auditorių rūmų
Prezidentui
Sauliui Lapšinskui
Ukmergės g. 369A
LT-06327 Vilnius

2009-02 -25 Nr. 25/10-7- 4168

DĖL AUDITO BENDROVIŲ PRIEŽIŪROS

Pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. 64-1502; 2008, Nr. 10-335) (toliau – PPTFPĮ) 4 str. 8 d. nustato, kad Lietuvos auditorių rūmai patvirtina auditoriams skirtus nurodymus, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, prižiūri auditorių veiklą, susijusią su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, konsultuoja auditorius minėtų nurodymų klausimais. 2010-01-28 įvyko Lietuvos auditorių rūmų bei FNTT atstovų susitikimas, kurio metu aptarti prižiūrimų subjektų efektyvesnės kontrolės mechanizmai bei nuspręsta, kad FNTT pateiks auditorių rūmams rekomendacinę informaciją, skirtą auditorių priežiūros procesui palengvinti. Atsižvelgdami į išvardintas aplinkybes, siunčiame Jums auditoriams taikomų reikalavimų aprašą bei rekomendacinių klausimų, į kuriuos turėtų būti atsakyta patikrinimų metu, sąrašą:

1. Tapatybės nustatymas

PPTFPĮ 9 str. 1 d. nurodo, kada auditorius turi nustatyti kliento tapatybę (darbiniai santykiai, kylantys tarp auditorių / audito įmonės kaip paslaugos teikėjo ir kliento kaip paslaugos gavėjo):

1 p. – prieš pradėdami dalykinius santykius;

2 p. – prieš atlikdami vienkartinės ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas arba sudarydami sandorius, kurių suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar kelių susijusių operacijų metu, išskyrus atvejus, kai kliento ir naudos gavėjo tapatybė jau yra nustatyta;

6 p. – kai kyla abejonių dėl anksčiau gautų kliento ir naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumo ar autentiškumo;

7 p. – bet kuriuo kitu atveju, kai kyla įtarimas, kad yra, buvo ar bus vykdoma pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo veika.

Tapatybės nustatymo klausimai taip pat reglamentuojami Vyriausybės 2008-09-24 nutarimu Nr. 942.

2. Pranešimas apie įtartinas ir neįprastas pinigines operacijas

PPTFPĮ 14 str. nustato subjektų pareigą pranešti FNTT apie įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas. Įtartinumo kriterijus, kuriais auditoriai / audito paslaugas teikiančios įmonės (savo kompetencijos ribose) privalo vadovautis, ir FNTT informavimo tvarką nustato Vyriausybės 2008 m. liepos 9 d. nutarimas Nr. 677 „Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis pinigine operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais, sąrašo ir įtartinų piniginių operacijų ir sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“. Taip pat

auditoriai privalo nustatyti įtartinumo kriterijų sąlyginius požymius ir juos suderinti su FNTT (tai padaryta centralizuotai per Lietuvos auditorių rūmus). Vykdydami darbinės funkcijas auditoriai, nustatę įtartiną piniginę operaciją, privalo iš karto ją sustabdyti ir ne vėliau kaip per 3 darbo valandas apie tai pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai.

3. Registracijos žurnalų tvarkymas

PPTFPĮ 16 str. nurodo, kokius registrus turi tvarkyti auditoriai / audito paslaugas teikiančios įmonės:

4 d. – PPTFPĮ 17 straipsnio 3 dalyje nurodytų piniginių operacijų bei įtartinų ir neįprastų piniginių operacijų ir sandorių registracijos žurnalą;

7 d. – klientų, su kuriais sandoriai ar dalykiniai santykiai buvo nutraukti šio PPTFPĮ 15 straipsnyje nurodytomis aplinkybėmis ar kitomis su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos tvarkos pažeidimais susijusiomis aplinkybėmis, registracijos žurnalą.

Auditoriai (tokias paslaugas teikiančios įmonės) į registracijos žurnalą privalo kiekvieną kartą chronologine tvarka įrašyti visus duomenis, kurių reikalauja 2008-06-05 Vyriausybės nutarimo Nr. 562 3 dalis. Remiantis šiuo nutarimu auditoriai (tokias paslaugas teikiančios įmonės) taip pat privalo, suderinę su FNTT (šis nutarimo reikalavimas įgyvendinamas centralizuotai per Lietuvos auditorių rūmus), nustatyti registracijos žurnalo pildymo ir administravimo tvarką (įskaitant reikalavimus organizacinėms ir techninėms priemonėms, skirtoms apsaugoti registracijos žurnalų duomenis nuo neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, naudojimo ar kitokio neteisėto tvarkymo).

Visais atvejais registracijos žurnalai tvarkomi kompiuteriu. Registravimo žurnalai pildomi elektronine forma ir saugomi 10 metų nuo operacijų su klientu pabaigos dienos. Duomenys privalo būti kaupiami tokia programa, kuri leistų sukauptus duomenis eksportuoti į „Microsoft Office Excel“ ar analogišką atvirojo kodo programą, neprarandant duomenų vientisumo.

4. Informacijos pateikimas FNTT

PPTFPĮ 17 str. 3 d. nurodo, kokią informaciją auditoriai (tokias paslaugas teikiančios įmonės) privalo pateikti FNTT: kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie vienkartinį atsiskaitymą grynaisiais pinigais, jeigu gaunamų ar mokamų grynųjų pinigų suma viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta. Nurodyta informacija FNTT pateikiama nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo piniginės operacijos atlikimo.

5. Finansų įstaigų ir kitų subjektų (auditorių/ tokias paslaugas teikiančių įmonių) pareigos

PPTFPĮ 19 str. 2 d. nurodyta, kad finansų įstaigos ir kiti subjektai (auditoriai / tokias paslaugas teikiančios įmonės) privalo paskirti vadovaujančius darbuotojus, kurie organizuotu šiame įstatyme nustatytų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą ir palaikytų ryšius su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba. Apie tokių darbuotojų paskyrimą turi būti raštu pranešta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai (šis įstatymo reikalavimas bendru priežiūrą vykdančių institucijų sutarimu įgyvendinamas centralizuotai per Lietuvos auditorių rūmus).

Rekomendacinis klausimų, į kuriuos turėtų būti atsakyta patikrinimų metu, sąrašas:

1. Ar auditorius / audito paslaugas teikianti įmonė vykdė klientų tapatybės nustatymo procedūras, nurodytas šio rašto 1 punkte?

2. Ar auditorius / audito paslaugas teikianti įmonė vykdė įtartinas pinigines operacijas, nurodytas šio rašto 2 punkte? Jei tokios operacijos vyko, ar apie jas buvo informuota FNTT?

3. Ar auditorius / audito paslaugas teikianti įmonė tvarko šio rašto 3 punkte nurodytus registracijos žurnalus? Jei taip, ar minėtuose žurnaluose kaupiami visi privalomi duomenys? Ar auditorius suderino su FNTT (derinimas vykdomas per Lietuvos auditorių rūmus) registracijos žurnalo pildymo ir administravimo tvarką?

4. Ar auditorius / audito paslaugas teikianti įmonė paskyrė vadovaujančius darbuotojus, kurie organizuotų PPTFPĮ nustatytų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių

įgyvendinimą ir palaikytų ryšius su FNTT? Ar apie tokių darbuotojų paskyrimą per Lietuvos auditorių rūmus buvo informuota FNTT?

5. Ar auditorius / audito paslaugas teikianti įmonė vykdė pinigines operacijas, nurodytas šio rašto 4 punkte? Jei taip, ar pranešė FNTT apie minėtas pinigines operacijas?

Direktorius

Romualdas Boreika
Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos
prie I.R. VRM direktoriaus pavaduotojas

V. GREDELIS